

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹

z dnia 25 stycznia 2008 r.

w sprawie specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego realizowanej w szkołach wyższych

Na podstawie art. 116 ust. 1a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.²) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Rozporządzenie określa wymagane umiejętności, wykaz przedmiotów, minimalny wymiar zajęć dydaktycznych oraz zakres i wymiar praktyk zawodowych dla specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego, realizowanej w szkołach wyższych prowadzących studia pierwszego lub drugiego stopnia albo jednolite studia magisterskie na kierunkach: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie.

2. Wymagania, o których mowa w ust. 1, są określone w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2008 r.

ZAŁĄCZNIK

**WYMAGANE UMIEJĘTNOŚCI, WYKAZ PRZEDMIOTÓW, MINIMALNY
WYMIAR ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ ZAKRES I WYMIAR PRAKTYK
ZAWODOWYCH DLA SPECJALNOŚCI PRZYGOTOWUJĄCEJ DO ZAWODU
PRACOWNIKA SOCJALNEGO, REALIZOWANEJ W SZKOŁACH WYŻSZYCH
NA KIERUNKACH: PEDAGOGIKA, PEDAGOGIKA SPECJALNA,
POLITOLOGIA, POLITYKA SPOŁECZNA, PSYCHOLOGIA, SOCJOLOGIA,
NAUKI O RODZINIE**

Wymagane umiejętności

Przygotowanie do zawodu pracownika socjalnego powinno prowadzić do nabycia umiejętności:

- 1) prawidłowego rozpoznawania trudnej sytuacji osób i rodzin dla określenia celów pomocy;
- 2) analizowania uwarunkowań prawnych trudnych sytuacji osób i rodzin, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać;
- 3) zaplanowania form pomocy oraz skutecznego stosowania w danym przypadku metod i technik w pracy socjalnej;
- 4) monitorowania i dokonywania ewaluacji podejmowanych działań;
- 5) zaprojektowania swojego warsztatu pracy;
- 6) doskonalenia organizacji pracy;
- 7) kooperacji oraz efektywnej współpracy z innymi specjalistami, celem skutecznego udzielania pomocy;
- 8) rozpoznawania uwarunkowań prawnych pomocy społecznej, w tym działalności wolontariackiej i pożytku publicznego;
- 9) popularyzowania celów pomocy i pracy socjalnej;
- 10) przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu;
- 11) metodycznych;
- 12) interpersonalnych;
- 13) stosowania zasad etyki zawodowej pracownika socjalnego, w tym w szczególności:
 - a) udzielania pomocy wszystkim osobom znajdującym się w trudnej sytuacji i zwracającym się o pomoc,
 - b) respektowania praw tych osób do poszanowania ich godności osobistej,
 - c) działania jako rzecznik interesów osób zwracających się o pomoc,
 - d) wzmacniania samodzielności osób korzystających z pomocy socjalnej i przeciwdziałania uzależnieniu się od niej.

II.

Wykaz przedmiotów i minimalny wymiar zajęć dydaktycznych

1. Aksjologia pracy socjalnej
2. Komunikacja interpersonalna w pracy socjalnej
3. Podstawy wiedzy o rozwoju biopsychicznym człowieka w cyklu życia
4. Elementy teorii organizacji i zarządzania
5. Struktura i organizacja pomocy społecznej

6. System prawny pomocy społecznej w Polsce - pomoc świadczona obywatelom polskim oraz cudzoziemcom
 7. Prawo rodzinne i opiekuńcze w Polsce, system świadczeń rodzinnych i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych
 8. Teoretyczne podstawy pracy socjalnej
 9. Metodyka pracy socjalnej
 10. Projekt socjalny
 11. Promocja zatrudnienia, instytucje rynku pracy i zatrudnienie socjalne - organizacja i podstawy prawne
 12. Działalność pożytku publicznego i wolontariat - podstawy prawne i charakterystyka socjologiczna
 13. Wspieranie zatrudnienia oraz rehabilitacja osób niepełnosprawnych - organizacja i podstawy prawne
 14. Organizowanie społeczności lokalnej oraz zasady funkcjonowania samorządu terytorialnego
 15. Superwizja pracy socjalnej
- Razem

III.

Zakres i wymiar praktyk zawodowych

1. Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze ogółem 240 godzin.
2. Zakres praktyk zawodowych:
 - 1) zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz instytucji i organizacji zajmujących się pomocą i pracą socjalną na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia, w tym:
 - a) strukturą i organizacją placówek, w których student odbywa praktyki,
 - b) rodzajem świadczonych usług,
 - c) specyfiką osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej pod względem demograficzno-ekonomicznym oraz psychologiczno-społecznym,
 - d) potrzebami osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej,
 - e) stopniem zaspokojenia przez placówki i poza nimi potrzeb osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej;
 - 2) aktywne uczestnictwo w działaniach podejmowanych w placówkach, na podstawie umów zawartych z przedstawicielami placówek;
 - 3) nawiązanie kontaktów z osobami i rodzinami korzystającymi z pomocy społecznej świadczonej przez placówki;
 - 4) współdziałanie w rozpoznawaniu, zaspokajaniu oraz uaktywnianiu potrzeb indywidualnych i społecznych osób i rodzin wymagających wsparcia;
 - 5) zebranie materiałów umożliwiających opracowanie i realizację projektów socjalnych.

¹ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 216, poz. 1598).

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 186, poz. 1380, Nr 249, poz. 1831 i Nr 251, poz. 1844 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 36, poz. 226, Nr 48, poz. 320, Nr 120, poz. 818 i Nr 209, poz. 1519.